

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

43. ИЛ ЧИКИШИ
№ 211 (11.960)

Жума, 8 сентябрь 1961 йил

Баҳоси 2 тийин

ДАВЛАТ ПЛАНИ—ҚОНУН

„ОҚ ОЛТИН“НИ ТЕЗ ВА ТОЗА ТЕРИБ ОЛАМИЗ

Коммунистик партия совет халқининг моддий фаровонлигини доим ошириб бориш тўғрисида, маданий савиясини юксалтириш ҳақида тинч ҳаётда қўйиб қолмай, ҳар қандай шартларда ҳам коммунистик партиянинг йўналишларини аниқ белгилаб бериш билан сўғиролган улуғвор ҳужжатдир.

КПСС Программаси проектида алоҳида таъкидланадиган, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг жамият эҳтиёжларига мувофиқ ҳолда узлуksиз ўсиб боришига, алоҳида эътибор берилган. Совет Иттифоқи давлати ўн йилликда аҳоли жон бошига маҳсулот етти-тирттадан Америка Қўшма Штатларидаги ўзиб кетадиган ва жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олади. Программа проектида бунинг йўлларини аниқ кўрсатилган. «Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондиришнинг асосий йўли, — дейилади Программа проектида, — ҳар томонлама механизациялаш ва интенсификация: фан ва илмнинг таърибига асосда барча қолқоз ва совхозларда деҳқончилик ва чорвачиликнинг юксак маданийлигига эришиш, барча экинлар ҳосилдорлигини кескин суратда ошириш ҳамда меҳнат ва маблағларнинг ҳар томонлама тежасан ҳолда ҳар бир гектар ердан олинган маҳсулотни кўпайтиришдир».

Ленин партиясининг сўзи билан ишчи партиясининг нимага айтса — шунини қилади. Совет халқларининг аҳли оиласида Ўзбекистон ҳам заҳардаст қадимлар билан олға боради. 1980 йилга бориб республикада иккинчи маҳсулот 8 қаватдан зиёд қўйилади. 1961 йилнинг ўзидеги давлатга 3 миллион 200 минг тонна пахта-териб вазида 155 минг тонна гўшт, 315 минг тонна сўт ва кўп миқдорда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берилади.

Бу улуғвор ваъдани муваффақият билан бажариш учун ҳар бир қолқоз ва совхозда катта имкониятлар бор. Илгори хўжаликлар аниқ шикоятлардан самарали фойдаланиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тобора кўп еттиришмоқдалар. Улар аввало давлат маблағларини қўлга олишда иш тугиб, мамлакатимизга қўлай маҳсулот сотмоқдалар. Ўшар билан КПСС XXII съездида совет қўлай гўшт тайёрлаш йиллик планини бажариш. Ўзбекистон ва Ўзбекистон раёонларининг меҳнатқиллари давлатга йиллик планнинг ўртадан уч қисми ва ундан ҳам зиёд миқдорда гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар сотишдан кўпгина таъриб-намуна хўжаликлар маҳсулот еттиришнинг кўпайтиришда бошқаларга ибрат кўрсатмоқдалар.

Илгори қолқоз, совхоз ва раёонларининг иш таърибига ҳамма гал жойларда ишчи меҳнатчилар билан ташкил қила билишда, одамлар билан ишлаш олишда эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Қишлоқ хўжалигига ишнинг қўзғилиш билан раҳбарлик қилишнинг, энг кичик нуссон ҳам вақтида тўзатиб бериш, меҳнатқилларнинг бутун диққат-эътибори давлат планларини сўзсиз бажаришга жалб қилиш ҳамда жойларда муваффақиятларга эришилмайдиган.

Ленин кўпгина областларнинг, раёонларнинг партия ва совет ташкилотлари, қолқоз ва совхозларнинг раҳбарлари, тайёрлаш органларининг ходимлари аниқ шундай ҳақиқатни эътиборга олмаёттирлар. Улар ишга ҳамон эскина раҳбарлик қилмоқдалар. Бундай жойларда маҳсулот еттириш ва уни давлатга сотиш планлари қонқарсиз бажаришда. Асосий чораворлар Самарқанд области 1 сентябрда давлатга гўшт сотиш йиллик планини 51.2 процент, Ўзбекистон бўлиги 50.2 процент, Қорақалпоғистон АССР 51.1 процент бажариш. Бу областларда сўт тай-

ёрлаш ҳам жуда кечиктириб юборилмаёттир.

Республиканинг айрим раёонларида аҳвол аниқ ҳам ачинарди. Ўзбекистон раёони 1165 тонна гўштдан давлатга энди 324 тоннасини, Шахрисабз раёони 1730 тоннадан 534 тоннасини етказиб берди. Гулистон раёони 3590 тонна ўрнингга 1750 тонна, Орғонийда раёони 6550 тонна ўрнингга 3017 тонна, Бериш раёони 2150 тонна ўрнингга 565 тонна сўт топишди. Бу — сира кечиктириб бўлмайдиган бир ҳолдир.

Давлат плани — қонун. Уни бажариш ҳар бир қолқоз, совхоз, раёон ва област учун мажбурийдир. Шунга қарамай, кўпгина раёон ва областларнинг раҳбарлари давлатга маҳсулот сотиш планларини бажариш учун қатъий қўрқинмаёттирлар. Бир қатор қолқоз ва совхозларда оқ қолқознинг гўштга топишрилишига йўл қўйилмади. Бунинг натижасида маҳсулот сифати пасайиб кетмоқда, давлатга, хўжаликларга моддий зарар етказилмоқда. Бунга илҳамда мутлақо йўл қўйиб бўлмайд.

Мўл-кўл маҳсулот еттиришнинг йўллари кўп, резервларимиз битмас-туганмасдир. Аниқ шундан энг муҳим — молларни сўқимга ва бўрқонга боқиб, фермаларда ишларни кенг кўламда механизациялаш, сирларнинг янги, прогрессив усулларида парвартиш қилиш ва соғишдир. Бу усулларнинг кенг қўлланиш — фермаларда ишларни энгиллаштиришнинг, маҳсулотни арзон еттиришнинг, чорвачилик маданиятини оширишнинг энг муҳим омилдир. Шунинг учун прогрессив усуллари ишлаб чиқаришга дадил жорий этилиш зарур.

Хўжалик йилининг учинчи кварталда мамон бўлиб кетди. Маҳсулот тайёрлаш йиллик планнинг 30-40 процент атрофида бажариш раёонлар, қолқоз ва совхозлар аниқгина бор. Шунинг унутмаслик кераки, ҳамма хўжаликлар планларини тўла адо этган тақдирда ҳам республикада муваффақият қилиб бажарилади. Шу мақсадда ҳар бир хўжаликда, аниқгина давлатга маҳсулот сотишда орқала қўлай раёонларда мажбурий имкониятларни ҳисоблаб қилиш ва гўшт, сўтнинг кўп еттириш чораларини кўриш керак. Ишнинг сифати кўрсаткичларига эришиш, давлатга фақат юқори сифатли маҳсулот етказиб берилишини таъминлаш — совхоз ва қолқоз раҳбарларининг, маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Тайёрлаш органлари давлатга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш планларининг тезроқ бажарилиши учун жавобгардирлар. Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги ва унинг жойлардаги вақиллари қолқоз, совхозларнинг маҳсулотини ўзлари етказиб беришларини кўтиб турмасдан, хўжаликларда ишиз пухта уюштиришлари керак. Область ва раёон партия, совет ташкилотлари уларнинг ишига яқиндан ёрдам беришлари зарур.

Ишнинг муваффақиятини қишлоқ ҳал қилади. Беҳаролик ва беғамлик ёмон оқибатларга олиб келади. Бунга йўл қўймаслик учун кадрларга нисбатан талабчанлигини ошириш, энг яхши ташкилотчи қишлоқларни, гайратли ёшларни фермаларга юбориш, еттиришган чорвачилик маҳсулотларини ҳисобга олишнинг пухта ташкил этиш керак. Партия ташкилотлари чораворлар ўртасида теърибий ишларни кўчатиришлар, социалистик мусобақани кўчатиришлар, энг яхши ишларни сайин аниқ олиштиришлари лозим.

Илгори таърибларни кенг оммаштириш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тўла жорий этиш йўли билан чорвачилик маҳсулотларини янада кўпроқ еттириш йили, бу соҳадан давлат планларини ва КПСС XXII съезди шарафига олинган мажбурийларини тезроқ бажариш.

Н. С. ХРУШЧЕВ НЕРУНИ ВА НКРУМАНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Хиндистон Бом Министри Жаваҳарлал Неруни ҳамда Гана Республикасининг Президенти ва Бом Министри доктор Квеме Нкрумани 6 сентябрда Кремлда қабул қилди. Ж. Неру ва К. Нкрума шу йил 1-6 сентябрда Белградда бўлиб ўтган қўшма мажлис баюлиб ўтган конференция делегатлари бўлиб қатнашган. Н. С. Хрушчевга юборилган мактубини топишди.

Ж. НЕРУНИНГ МОСКВАДА БУЛИШИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Москвага расмий визит билан келган Хиндистон Бом Министри Жаваҳарлал Неруни 6 сентябрда Кремлда қабул қилди. Самийин ва дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Н. С. Хрушчев ва Ж. Неру Совет Хиндистон муносабатларини янада ривожлантириш масалалари ҳамда айрим ақтуал халқаро проблемалар юзасидан фикр олдишди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Хукумати Хиндистон Бом Министри Ж. Неру шарафига кечқурун Катта Кремль саройида зиёфат берди. Зиёфатда Л. И. Брежнев, Н. С. Хрушчев, А. Н. Косигин, Д. С. Писневский, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Г. И. Воронков, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлишди.

Зиёфат вақтида Н. С. Хрушчев ва Ж. Неру мунтқ сўзлашди.

Ж. НЕРУ А. И. БРЕЖНЕВ ХУЗУРИДА БУЛДИ

Хиндистон Бом Министри Жаваҳарлал Неру 7 сентябрда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев хузурида бўлди.

Л. И. Брежнев билан Ж. Неру ўртасида дўстона суҳбат бўлди. Суҳбат вақтида Хиндистон Ташқи ишлар министрлигининг бом секретари Р. К. Неру, Хиндистоннинг СССР даги элчиси С. Датт, Хиндистон Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудури, вақил В. Х. Коэльмо ҳозир бўлишди.

Суҳбат вақтида совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси А. А. Андреев, СССР ташқи ишлар министрлигининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССРнинг Хиндистондаги элчиси Н. А. Бенедиктов, СССР Ташқи ишлар министрлигининг Шарқи-Жанубий Осм бўлимининг мудури В. И. Лихачев ҳозир бўлишди. (ТАСС).

БАЙРОҚДОРЛАР ИШГА ТУШДИ

ЖИЗЗАХ, 7 сентябрь. (Қизил Ўзбекистон) маҳсул муҳбири. Раёон пахтакорлари бу йил Ватанга 45 минг тонна пахта топишди. Шундан камда 10 минг тонна машинада териб олинади. Андижонликларнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган жиззахлик пахтакорлар терим суръатини тобора кўчатиришмоқдалар.

Мамлакат хирмонига 6.5 минг тонна «оқ олтин» тўқиб мажбурийлини олган Ленин номли қолқоз пахта далаларининг байроқдорлари — меҳнатқил-ҳайдовчилар биринчи бўлиб 5 сентябрда машина теримини бошлаб бердилар. У. Евкозаров, М. Пардаев бошқ. бригадаларда машина терим қизғин тус олмақда.

Моҳир меҳнатқил-ҳайдовчи Ниемат Оқиллов «ХВС-1.2» машинасида миниб камда 250 тонна пахта теримини дастлабки кун машинанинг бункеридан катта хирмонга 1500 килограмм пахта тўқди.

Н. Якаббеов, У. Фозилов, О. Хасанов ўртоқлар ҳам мавсумда «СХМ-48» машинасида 120 тоннадан пахта териб мажбурийлини олиб, ҳар кун катта хирмонга бирнеча бункердан пахта тўқмоқдалар.

Машина терими раёоннинг Сталин номли ва бошқа қолқозларида ҳам бошланди.

Х. НУРИЙ.

ПЕШМА-ПЕШ

Авжи иш қизиб турганда телефон жиринглаб қолди. Станция бошлигининг ўринбосари ўртоқ Ҳамидов трубкани олиш билан юзидеги сенинг аломатлари пайдо бўлди.

Телефон қилган Қўқондаги 1-пахта тозалаш заводининг раҳбарларидан бири эди. Улар янги пахта ҳосилдан ишланган дастлабки толали Иттифоқ саноат қорхоналарига тезлик билан жўнатиш учун вагон сўрашган эди. Ҳамидов шу заҳотиёқ тарозибон Нурматовга кўрсатма берди.

Моҳир тарозибон ўзбек алоҳида тайёрланган дастлабки толали мамлакат тўқимачиларига барвақт етказиб бериш учун топилини чоралар кўрди. Ушунга кўра ўзидеги 43 тонна 207 килограмм толали вагонга жўйлаб, жўнади.

Қўқон станциясининг темир йўлчилари шу кунларда алоҳида кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

Ҳ. ХОШИМОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Гулистон раёонидаги «Ленинград» қолқозининг шофери Раим Ҳамидов пахта қолқозини ташкил қилишда 50 тонна пахтасини тайёрлов пунтига қолқозини етказиб берди. Ўртоқ Р. Ҳамидов КПСС XXII съезди оқнадаги кўнча 1050 тонна — ўтган йил мавсумда ташилгандан 350 тонна кўп «оқ олтин» давлат омборига қолқозини тўқиб мажбурийлини олди. СУРАТДА: Р. ҲАКИМОВ ва унинг автопортрети.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Теримчилар учун

Олтириқ раёон матлубот жамияти правлениси теримчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш янада яхшилаш тадбирларини белгилади. Раёон қолқозларининг барча бригадаларида кўнча дўқонлар очилди. Кўнча дўқонларда ҳар хил саноат моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, ип, игна, совун наби уй рўзгорга зарур бўладиган моллар мавжуд. Теримчилар ўзларига керакли буюмларни бевосита иш бошида сотиб оладилар. Бундан ташқари, раёон қолқозларида бригадаларда шийноларидега иссиқ овқат ташкил қилинган.

Матлубот жамияти раёоннинг 8 та қишлоқ участкасида новвойхона ташкил этди. Новвойхоналарда ҳар кун зарур миқдорда иссини ноллар ёпилади. Энди қолқозчи аёллар даладан қайтиб, уйда нон ёймай қўйишди.

Қолқозлардаги кўпгина бригадаларда сотувчиси савдо магазинлари ишлаб турибди.

Х. ЖАЛИЛОВ.

КУНДА 160-170 КИЛОГРАММДАН

Сирдарё раёонидаги «Правда» қолқозининг зевно бошлиги ва илгори теримчиси Барат Исмомов мавсумда 18 тонна, теримчи Санам Эрадова 16 тонна пахта териб мажбурийлини олган. Улар қолқоз хирмонига ҳар кун 160-170 килограммдан «оқ олтин» тўқимолар. СУРАТДА: (юқоридан пахта) Б. ИСМОИЛОВ ва С. ЭРАДОВА.

М. Устабобоев фотоси.

СИЛОС—ГЎШТ, СЎТ, ЁҒ

Ўзбекистон ССР қолқоз ва совхозларида силос бостиришнинг бориш тўғрисида 1961 йил 5 сентябрда бўлган

МА Ё Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бажарилиши
Тошкент	69.9
Андижон	48.2
Хоразм	37.0
Фарғона	29.2
Сурхондарё	29.2
Самарқанд	28.7
Бухоро	24.7
Қорақалпоғистон	24.7
АССР	16.6

Н. С. ХРУШЧЕВ — ОЛИМЛАРНИНГ VII ПАГУОШ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Олимларнинг АҚШдаги Стоу шаҳрида очилган курулсизлигини, халқаро халқчилар ва илмий ҳамкорликни бағишлаган VII Пагуош конференцияси қатнашчиларига Н. С. Хрушчев 5 сентябрда таъриб мактуби юборди.

Жаҳондаги турли мамлакатларнинг Пагуош ҳаракати тўғрисида бирлашган мамлакат олимлари инсониятнинг жамон мисқисидеги қирғинчилик уруши хатаридан халос қилиш йўллари, иш қилиб топиш ниятида аниқ вақти билан ўз конференцияларидеги урушчи турлишар яхши традиция бўлиб келди. Бироқ, дейилган мактубда, жаҳонда қанча шундай муқаррар бориқ, улар курулсизлигини ва «совуқ урушнинг» тугатилишидан манфадатдор эмаслар Европа марказида йилги материал кўпайиб турганида, Агарда тинчликни нўқлар қаттиқ билан чора кўрмасалар, ана шу материал ҳар дамда янги жаҳон урушининг алағасига айланиб кетиши мумкин.

Шундай вазиятда Совет Иттифоқи

мамлакатимиз халқчиларини мустақамлаш юзасидан кейинги вақтларда бир қанча чораларни кўрди. Совет ҳукумати, дейилган мактубда, юртини аниқлаш ва ёлғиз афсусланган ҳолда, яқин курули синовларини ўтказиш тўғрисидаги қарорини қабул қилди. Аммо у аниқдирки, ана шу жиддий чора янги жаҳон урушининг олдини олиш ишига хизмат қилмайди.

Совет Иттифоқининг тинчликсеварлиги сиёсати, деб таъкидлашди. Н. С. Хрушчев, асло ўғармайдиган. Қирғинчилик яқин урушнинг бошланғич кетишига йўл қўймаслик, янада ва батомон курулсизлигини эришиш, ер юзидеги абадий тинчлик ва оқойишталиқ бўлишини таъминлаш учун биз аввалдан бутун куч-ғайратимизни сарфлаб берамиз.

Н. С. Хрушчев VII Пагуош конференцияси қатнашчиларига халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик йўлини, янги самарали ишларда муваффақиятлар тилади. (ТАСС).

Машина
теримини
қўзғайди
иш қил

Ҳосилини машиналарда терим — пахтачилликда техникани тараққий еттиришнинг асосий зевосидир. Теримчи машиналарнинг маҳаллақатли қўл меҳнатини энгиллаштиришга, ишиз жадаллаштиришга, деҳқончилик маданиятини оширишга қаратилган энг муҳим тадбирлардир.

Республикада бу тадбир муваффақиятли амалга оширилмоқда. Йилдан-йилга қўл пахта машиналарида териб олинмоқда. Бу йил қолқоз ва совхозларда 800 минг тонна «оқ олтин» механизация воситаси билан териб олинди.

Қўл йиллик таърибга шунинг кўрсаткичи, машина теримини шайланғиб кўтиб олинган тақдирдагина иш қўнғилдагидек боради, қўнғилдан натижага эришиб бўлади. Ўтган йили ҳосилини машинада теримга пухта тайёрлаш билан қиришган қолқоз ва совхозларда юқори кўрсаткичларга эри-

ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ ВАҚТИДА ТАХТ БЎЛСИН

ишди, ҳосилининг асосий қисми машиналарда териб олинди. Шунинг учун ҳосилини механизация ердамида териб олишга олдиндан яхши ҳозирлик қўриб қўйиш талаб этилади.

Пахта терим, қўрак чувиш, қўрак тозалаш агрегатларини дала ишларига ўз вақтида, юқори сифатли тахт қилиб қўйиш — ҳосилини машинада теримнинг муваффақиятини ҳал қилади. Андижон область пахтакорларининг республикадаги барча пахтакорларга, совхозларининг ва «Узсельхозтехника» устаконаларининг ишчиларига ва ҳамма меҳнатқилларга қарата чиқарган мурожаатидеги ҳам ана шу нарса алоҳида қайди қилинди. Ҳосилини машинада теримга ҳар йилданган эрта киришिलाётган бу йилги шартонда терим агрегатларининг барвақт тайёрлаб қўйиш керак бўлади.

Илгори хўжаликларда ҳосилини машинада теримга киришди. Вақт тизиб келиб қолди. Пахта кундан-кунга кўпроқ очилмоқда. Ҳар тўп гўзда 2-3 тадан қўрак очилгандан кейин машиналар ишга туширилиши керак. Лекин пахта терим машиналарининг қўрак чувишдан ва қўрак тозалашдан агрегатларининг бир қисми ремонт қилинмасдан турибди. Қорақалпоғистон АССР, Самарқанд ва Хоразм областларида терим

агрегатларининг ярмисидан сал кўпроғи ремонтдан чиқарилиди. Бухоро областида 1 сентябрда қўрак тозалаш агрегати машиналарининг фақат 40.3 проценти, Қорақалпоғистон АССР да 38.8 проценти, Самарқанд областида 31.5 проценти ремонт қилинди. Республикада қўрак узатиш, гўзапоқ қолдиган машиналарнинг ремонт қилиш ҳам кечиктиб бормоқда.

Вақт кўтиб турмайди. Терим агрегатларини дала ишларига тайёрлашда ҳозирги куннинг ҳар бир соати ғанимат. Фурсатини қўлда бой бериш — кейинчалик ёмон оқибатларга сабаб бўлиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун ҳозирдан шопилини чораларни кўриш ва ҳар бир соатдан унутулмай фойдаланиш йўли билан терим агрегатларининг ҳаммасини ремонт қилиб қўйиш, шу мақсадда «Узсельхозтехника» устаконаларида ишчи яхши ташкил этиш, ремонтлар ўртасида меҳнатини тўғри уюштириш, уларнинг унутулмай ишларини унутиб бериш керак. Қолқозлар ремонт талаб қилаётган ҳамма терим агрегатларини «Узсельхозтехника» устаконаларида тезла келтириб беришлари зарур.

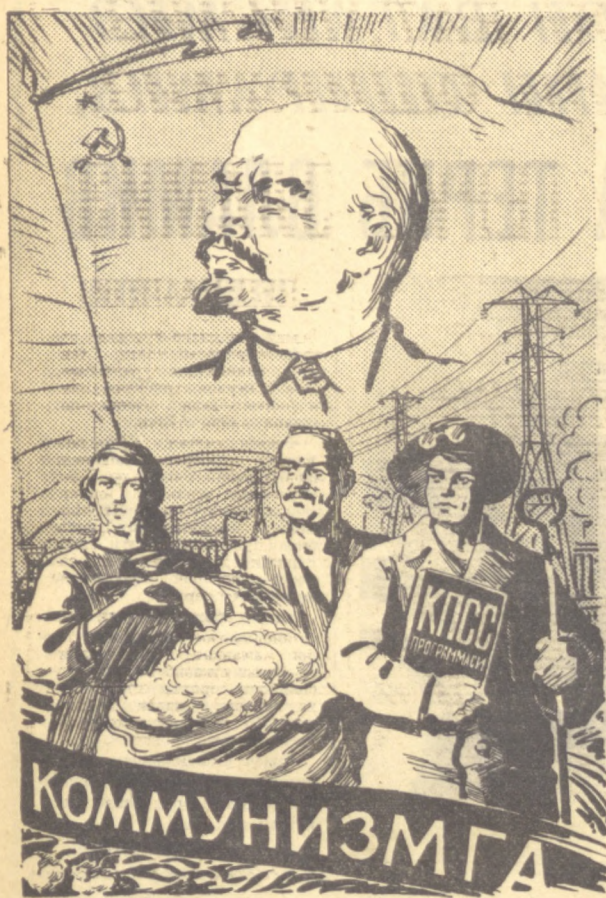
Ремонт қилинган машиналар давлат комиссияси томонидан қабул қилиб олишдан кейингина дала ишларига тайёр деб ҳисобланади. Давлат комиссиясининг қабул қилиб олиш учун машинанинг бирор жойида нуқсон бўлмаслиги керак. Бунинг учун ремонтнинг сифатига алоҳида эътибор бериш, аниқланган нуқсонни дарҳол тўзатиш лозим. Ремонт устаконаларининг бошлиқлари, инженерлари, техниклари иш устидан назоратни кўчатиш керак. Тирешлари, сифатнинг заррача бузилишига йўл қўймасликлари керак.

Кўпгина маҳаллий партия ва совет ташкилотлари машина теримга тайёрлаш ишларига қўнқарсиз раҳбарлик қилмоқдалар. Бу жиддий камчилигини тезда тўзатиш лозим. Раёон партия комитетлари, раёон ижроия комитетлари қолқоз, совхоз ва «Узсельхозтехника» раёон бўлиқларининг раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари, шу орқали терим агрегатларининг ўз вақтида, юқори сифатли ремонт қилиниши таъминлашлари лозим.

КПСС ПРОГРАММАСИ ВА УСТАВИ ПРОЕКТЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

Сехргар фан мевалари

А. Назиров чизган расм.

КОЛЛЕКТИВ ХЎЖАЛИК РИВОЖИНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси ва Уставининг буюк сиёсий ва назарий хужжати бўлиб, унда йигирма йил ичида мамлакатимизда коммунистик жамиятнинг асосан куриб бўлиш масаласи олға сурилган. Бу ҳужжат жамият тараққиётининг бой ва прогрессив таъриқлар, марксизм-ленинизм таълимотига асосланган. Биз совет кишилари Программа проектида социалистик Ватанимизнинг порлоқ истиқболларини, халқимизнинг ёрқин бахт-саодатини яқин кўриб турибмиз ва коммунизмнинг актив курувчилари бўлиш билан ғоят бахтиёримиз.

Пойрақ районининг меҳнатнашлари ҳам партиянинг янги Программаси ва Уставининг ўзининг жонажон Коммунистик партияси ва унинг бутун дунёда абдиқ тинчлик ўрнатиш учун курашчи ўртоқ Н. С. Хрушчев бошлиқ Марказий Комитети атрофида ҳар қачондиган маҳамроқ жипсаланган, меҳнат кўтаринчилиги ғоят ошган бир вазиятда кутиб олдилар ва уни кенг муҳокама қилиб, яқинлик билан маъқуллашди.

Партиянинг янги Программаси ва Устави саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасаларида, колхоз ва совхозларда очик партия, комсомол, касба соҳа, жамоат ташкилотлари йигилишларида коммунистлар, партиячилар, комсомолчиларнинг актив иштирокида муҳокама қилинган. Бу тарихий ҳужжат бошланғич партия ташкилотларида ўрганилмоқда.

200 дан ортиқ лектор, сиёсий доклады ва агитатор пахтакорлар, чорводорлар ва бошқа касб-эгалари орасида тушунтириш ишлари олиб бориштилар. 19 агитатор куралида шу темада фото-видеофильмлар ташкил қилинди. «КПСС Программаси ва Устави» ҳақида, «Коммунизм — инсониятнинг энг яхши ораси», «Коммунизм — инсониятнинг имало бериши», «Халқ қиёсатчилик билан яшаш», «Халқнинг ҳақиқатини аниқлаш», «КПСС XXII съездининг муносиб меҳнат соғлавлари билан кутуб олайлик» деган темалардаги лекциялар ва доклады, агитаторларнинг сўхбатлари меҳнатнашлар аўр қизиқиш билан тингланмоқда.

Районимиздаги Ленин номи, Сталин номи, «Москва» колхозларида, «Пойрақ» совхоз партия ташкилотларида Программа ва Устав проектининг ўрганиш юзасидан семинарлар, саводжаб кечалари, кеска болышевчилар, коммунистик меҳнат зардорлари, дондор меҳнаткорлар билан учрашувлар бўлаётди. Семинарларда район партия комитетининг ходимлари, бюро аъзолари, партия, совет, комсомол ва касба соҳа ташкилотларининг раҳбарлари лекция ўқимолар ва сўхбатлар ўтказмоқдалар.

Программа проектида колхозларнинг иқтисодий жиҳатдан мустақамлаш, кучсиз колхозларни комплекс тараққиёт этган хўжаликларга айлантириш ҳақида ғоят муҳим фикр олға сурилган. Программанинг «Колхоз ва совхозлар коммунизми йўлида, қишлоқда ижтимоий муносабатларнинг ўзгариши» деган пунктда бундай дейилган: «Партия ўз ташкилотчилик ишлари ва иқтисодий сиёсат тадбирлари билан яқин йиллар мобайнида иқтисодий жиҳатдан кучсиз колхозларнинг қолоқлигига тўла

хотима беришга ва барча колхозларни иқтисодий жиҳатдан кучли, юқори даражадаги колхозларга айлантиришга эришади. Партия колхоз кадрларини тинмай мустақамлаб ва тарбиялаб бориш, колхоз демократизациясини, колхоз ишларига коллектив раҳбарлик принципларининг янада ривожланишини таъминлаш вазифасини қўяди».

Ҳақиқатда қолоқ колхозларнинг илгор хўжаликлар даражасига кўтариш қишлоқ хўжалиги ва чорва маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайтириш билан ўша колхозларнинг экономикасини мустақамлаш, колхозчиларнинг моддий-маиший ва маданий аҳолининг яхшилашда муҳим омил бўлади.

Районимиздаги Навоий номи колхоз бир неча йил давомида ҳосилдорлик жиҳатдан паст, экономикаси камқувват хўжалик бўлиб келди. Бунга сабаб шунки, колхознинг соғиқ раҳбарлари ер, сув, техника ресурсларидан самарали фойдаланиш, прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш тадбирларини қўрмадилар.

Район партия комитети колхозчилар билан маслаҳатлашиб Навоий номи колхозини Ленин номи колхоз билан бириктиришнинг лозим тоғди, йирик хўжаликка моддий-техника ёрдами кўрсатилади. Колхоз праваличеси ва партия бюроси Навоий номи участкани илгорулар даражасига етказиш учун ҳамма чораларни қўрди. Натижада 2408 гектар ерга чигит эриккан бу колхозда ҳосилдорлик бир йилда 6 центнер кўтарилди, давлат 1500 тоннага яқин қўшимча пахта олди. Партиявий-сиёсий, ташкилий, идеология ишлари яхшилангани туғайли Сталин номи, «Москва» ва бошқа колхозларда ҳам ҳосилдорлик ошди, яхши даромад кўпайди.

Тажриба шуни кўрсатдики, қолоқ колхозлар, совхозлар, бригада ва ҳатто эволюлар илгорулар даражасига етказиш — қишлоқ хўжалиги ва чорва маҳсулотлари мўл, қўлқилини бунёдга келтиришнинг муҳим шарти ва бундан давлат ҳам, хўжаликлар ҳам, меҳнатнашлар ҳам катта манфаат қўридалар. Худди шу пунктда колхоз кадрларини ташлаш, тарбиялаш, уларнинг малакасини оширишга жиддий эътибор бериш, демократик, коллектив раҳбарлик принципларини қўлқилиш вазифаси қўйлади. Бу ҳам актуал масалалардир.

Ҳозир колхозлар коммунизм мактаби бўлиб қолди. Колхоз хўжаликларни комплекс тараққиёт этиштириш билан коммунизмнинг моддий-техника базасини мустақамлашга катта ҳисса қўшапти. Бундай шароитда колхозларни юқори маълумотли, таърибали, ташкилотчи, оммаини янги талаблар сари бошлаб боришга қодир кадрлар билан мустақамлаш партия ташкилотлари фаолиятида асосий ўрин тутиниш керак. Бу ўринда ҳам бир мисол келтириш мақсадга мувофиқдир.

Район партия комитети ишчан, ташкилотчи коммунист А. Қосимовни «Москва» колхоз раислигига тавсия этди. Партия ташкилотчи ва колхозчилар район партия комитетининг кандидатурасини маъқуллашди, ўртоқ Қосимов яқинлик билан колхоз раислигиб сайланди.

Кишилиқнинг буюк орау-истаги — коммунистик жамият қуришнинг улғувор режаларини ўзида асос эттирган партия Программаси проектида «Қишлоқ хўжалигини мўл ва ҳар томонлама қишлоқ хўжалигининг минерал ўғитларга эҳтиёжини, бегона ўтларга, ўсимлик ва ҳайвонларнинг касалликлари ва зараркуналари қарши курашнинг қимёвий воситаларига эҳтиёжини тўла қондириш» кераклиги очик-ойдин кўрсатилганки, бу олижаноб вазифани муваффақиятли амалга оширишда Ўзбекистон қимёгарлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Қимё соҳаотида табиий газдан ва йнги хил хомашедан фойдаланиш тобора кенгаймоқда. Кейинги йилларда қимё соҳаотида маҳсулотларнинг хўжалиқимизнинг ҳамма соҳаларида, айниқса қишлоқ хўжалиги ҳақида чорвачиликда кенг фойдаланиладиган бўлиб қолди.

Чирчиқ электромия комбинати бундан йигирма йил муқаддам республикамиздаги эмас, балки бутун Ўрта Осиёда бирдан-бир қимё корхонаси эди. Корхонани кенгайтириш, янги техникани қўллаб жорий этиш ҳамда элгор технологиядан самарали фойдаланиш натижасида унинг ишлаб чиқариш қуввати кейинги йилларда анча ошиб кетди. Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш 1940 йилдаги нисбатан ҳозир бир неча марта ва меҳнат унумдорлиги уч ярим баравар ортди.

Республикамизда экин майдонларининг йил сайин кенгайиши, техника экинларининг қўллаб-қўллаш бўшлагани, қишлоқ хўжалигида механизациядан фойдаланиш ҳамми ортигани — буларнинг ҳаммаси қимё соҳаоти маҳсулотларига бўлган талабни йил сайин оширяпти. Комбинатимиз ишлаб чиқараётган минерал ўғитлар республикамиз халқ хўжалиги талабларини қондиришга етарли.

Қишлоқ хўжалиқимизнинг минерал ўғитларга талабни тўла қондириш учун бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилди ва бундай ишлар кенг кўламда олиб боришмоқда. Ўзбекистон ва қардош кўшни республикалар қишлоқ хўжалиқимизнинг минерал ўғитларга бўлган эҳтиёжини тўла қондириш учун Фарғона ва Навоий шаҳарларида азот-ўғит заводлари қурилмоқда. Бу корхоналар Бухоро табиий газ асосида ишлайди. Шунингдек, Чирчиқ электромия комбинати реконструкция қилинмоқда.

Корхонамиз реконструкциялаш туғаллангач, маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайиш билан биргаликда ўғит турлари ҳам ортди. Бу ерда таркибда 36 процент азот бўлган ўғит ишлаб чиқариш қўла асосини ўзинга олди. Мўлқўла азотли ўғитлар, жузладан, мочевина ўғити ҳам ишлаб чиқарила бошлади. Мочевина таркибиде эса 45 процент азот бўлади.

Корхонанинг янги маҳсулотимочевина уч хилда тайёрланади. Ундан қишлоқ хўжалигига ўғит, чорвачиликда озуқа ва саноатда қўшамасалар ишлаб чиқариш учун хомаше сифатида фойдаланилади.

Коллективнинг корхонани реконструкциялаш давридаги вазифаси — маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамми ва унинг ассортиментини кўпайтириш билан бирга, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархини арзонлаштириш масалаларини ҳам бир вақтинчи ўзида ҳал қилишдан иборат. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда селитра ишлаб чиқариш анча қимматга тушмоқда. Бу ҳол қишлоқ хўжалиқ маҳсулотларининг таннаригини кўпайтириши билан биргаликда, кенг меҳнатнашлар оммаси, мутахассисларга таяниш олиб бориш, колхоз демократизациясини, колхоз раҳбарлик принципларини янада ривожланишини таъминлаш зидд қўлади.

Шу муносабат билан Программанинг «Колхозларнинг ташкилотчи, механизацияга илҳомсиз кадрлар билан мустақамлаб бориш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир» деган пункт кўпайтирилиши тақдир этилди.

Районимиз меҳнатнашлари КПСС Программаси проектини тўла маъқуллашди, партиянинг XXII съезди шарафига социалистик муносабатини қўйди. Лекторлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси ва Устави проектига эълол қилингандан бери меҳнатнашлар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришмоқдалар.

Лекторлар ҳар кун қолхозчилар орасида бўлади. Улар дала шийнолари, клублар, кино-лекторийларда ва радиоэлектронда лекциялар ўқимолар. Ўқимоларда йамият аъзоларидаги ўқитувчи Й. Холбекова «Коммунизм қурилишининг ахлоқ кодексини» таълиқ қилинган. Ўқимоларда «Халқ бахт-саодатининг улғувор программаси», колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э.

С. ҲАМРОҚУЛОВ,

Пойрақ район партия комитетининг секретари.

Қизиқиш билан ўрганилмоқда

МАРҒИЛОЛ. Шаҳардаги «Бай-намлила» шойи тўқим фабрикаси партия ташкилотчи коллектив ўртасида КПСС Программаси ва Устави проектининг мазмунини чуқур тушунтирмоқда. Бу ерда агитаторларнинг доимий семинари ташкил қилинган. Унда таърибали пропаганда, фабрика меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи О. Улуғбеков партиянинг янги Программаси проектини агитаторларга бобма-боб содда ва мазмунли тушунтириб беришмоқда.

Бу тарихий ҳужжатлар шаҳардаги тўқув-атторлик, Сталин номи шойи тўқим, тикув-трикотаж фабрикаларида ҳам эър қизиқиш билан ўрганилмоқда.

М. СОЛИЕВ,

«Қизил Ўзбекистон» мухбири, лар постининг аъзоси.

ТАШАББУСКОР ЛЕКТОРЛАР

Бағдод районидида «Большевик» колхоздаги таълиқ этилган қишлоқ лекторлар гуруҳида «Қишлоқ хўжалиқимизнинг таркиби ва таркибидидаги ўзгаришлар» ҳақида лекциялар ўқимолар. Лекторлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси ва Устави проектига эълол қилингандан бери меҳнатнашлар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришмоқдалар.

Лекторлар ҳар кун қолхозчилар орасида бўлади. Улар дала шийнолари, клублар, кино-лекторийларда ва радиоэлектронда лекциялар ўқимолар. Ўқимоларда йамият аъзоларидаги ўқитувчи Й. Холбекова «Коммунизм қурилишининг ахлоқ кодексини» таълиқ қилинган. Ўқимоларда «Халқ бахт-саодатининг улғувор программаси», колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э.

Усмонхўжаев «Коммунизм — маъмурилик, мўл-қўлчилик», меҳнатчи ходим Қ. Жабборов «Коммунистик жамият қурилишининг таркиби ва таркибидидаги ўзгаришлар» ҳақида лекциялар ўқимолар. М. Горький номи санки йиллик мактаб директори И. Салиев «Совет фани ва техникаси наҳонда биринчи ўринда» деган темаларда лекциялар ўқимолар.

Т. МАҲМУДОВ.

Коммунистчасига ишлаб

КПСС Программаси ва Устави проектидаги илҳомланиб, коммунистчасига ишлайётган Ўзгач шаҳардаги маийш комбинат ишчи-хизматчилари партия XXII съезди тобора кўпроқ меҳнат туҳфалари тайёрламоқдалар.

Комбинат илгорулар област пойтахти меҳнатнашларига намунали маийш хизмат кўрсатиб, санки, ойлик ишлаб чиқариш топширинини муддатидан бир ҳафта олдин — 25 августда 128,1 процент қўшимча бажариб, пландагидан 26 минг сўмлик қўшимча маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Шу давр ичида меҳнат унумдорлиги қарий бир ярим баравар ўсди, маҳсулот таннари ҳаммайд.

Коммунист А. Юсупов, Н. Макаров, Р. Раҳимов ва И. Исоқов ўртоқлар бошлиқ тунақсоқлик, соатсоқлик, радиоприймани ва

оёқ кийимлари ремонт қилари эса съезд олди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, яхши натижаларга эришдилар. Бу цехларда санки ойлик топшириқ 2-2,5 ҳисса ошириб бажарилади. Шунингдек, комбинатнинг О. Рўзमतов бошлиқ янча бурмачилар тикувчилик цехининг кўрсаткичлари ҳам ибратлидир. М. Қодиров, Д. Қурбонова, М. Юманиёв, Ольга Ли ва бошқа чеварлар тайёрлаб бераётган бежирим кийим-кечаклар закачаларга ғоят манзур бўляпти.

Программа ва Устав проектиларини қайта-қайта ўқиб ўрганаётган комбинат ишчи-хизматчилари бу буюк ҳужжатларга жавабан 10 ойлик топшириқни КПСС XXII съезди очилган тарихий кун — 17 октябрда, йиллик планни эса дондор ойининг дастлабни кунларидида уздаб қўйиш учун коммунистчасига ишлаб, социалистик муносабат байрогини тобора баланд қўтармоқдалар.

Э. МАДРАХИМОВ.

Коммунизм қуришнинг кенг авж олдириш саноатни тобора рационалроқ **ЖОЙЛАШТИРИБ** **БОРИШНИ** талаб қилди, бу эса ижтимоий меҳнатни тежашни, районларни комплекс ривожлантириш ва уларнинг хўжалигини иختисослаштириш таъминлайди, аҳолининг катта шаҳарларда ҳаддан ташқари йиғилиб қолишига хотима беради, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тавовутларни бартараф қилишга, мамлакат районларининг иқтисодий тараққиёти даражасини янада бараварлаб боришга имкон беради.

КПСС ПРОГРАММАСИ
ПРОЕКТИДАН.

Пропагандистлар семинари

Бухоро област партия комитети пропагандистларнинг уч кунлик семинарини ўтказди.

Семинарда педагогика институтининг илмий ходимлари Жиянхўжаев «КПСС нинг янги Программаси — коммунизм қуриш планни», Собиров «Капиталист мамлакатларда иқтисодий кризис», Бафоев «Ҳозирги замон ревизионизми ва унинг қурилишлари», шаҳар партия комитетининг лектори Идрисов «Совет халқи фаровонлигининг ошиши», Миррахимов «Халқаро аҳвол» тўғрисида лекция ва доклад қилишди.

Т. ОҚМУРОДОВ.

Лекторлар кун

ТўРТҚУЛ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Шаҳар партия комитети йилида «Лекторлар кун» ўтказди. «Лекторлар кун»да шаҳар партия комитетининг лектор-консултант ўртоқ Хусанов «Меҳнатнашлар коммунист рўҳда тарбиялаш — коммунизм қурилишининг муҳим шартларидан бири» деган темада лекция ўқиди.

КПСС Программаси проекти юзасидан ўтказилган дастлабки бу лекцияда бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, қишлоқ лекторлар гуруҳларининг раҳбарлари ҳамда сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг район бўлими аъзолари қатнашдилар.

«Лекторлар кун» Нукус шаҳри, Амударё ва бошқа районларда ҳам бўлиб ўтди.

Халқ дружиналарининг област ва республика штаблари тузилсин

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси проектида жамоат ташкилотларининг халқ дружиналарини, ўртоқлик судларини мустақамлаш соҳасидаги фаолиятини кенгайтириш лозимлиги алоҳида қайд қилинган.

Партия ва совет органлари ҳамда жамоат ташкилотларининг жиддий

эътибор бераётганликлари туғайли халқ дружиналарининг янги бир мунча яхшиланди. Халқ дружиналари техникўрлар, жамоат тартибни қўлга келтириш қарши курашнинг қўлқилириб меҳнатнашларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Бирок, халқ дружиналари ишда ҳали жиддий камчиликлар бор. Бу камчиликлар асосан уларнинг структураси билан боғлиқ бўлган камчиликлардир.

Халқ дружиналарининг катта шаҳарлар бўйича, шунингдек, област ва республика штаблари йўқ. Бу ҳол халқ дружиналарининг районлардаги ва ишлаб чиқариш корхоналаридаги штабларига раҳбарлик қилишга, уларнинг ишларини контроль қилиб туриш ва энг яхши таърибларни омаллаштиришга ҳалақит беришмоқда.

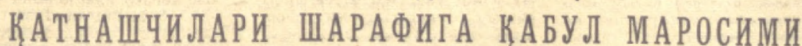
Менинг фикримча, КПСС Программаси проектининг «Жамоат ташкилотларининг ролини янада ошириш. Давлат ва коммунизм» қисмига «халқ дружиналарининг ишчи янада яхшилаш мақсадида уларнинг област ва республика штабларини тузиш мақсадаги мувофиқдир» деган жумла киритилса жуда яхши бўлар эди.

А. ҚУНОВБОВ,

тарих фанлари кандидати.

Ўртоқ М. Исмоловнинг Тошкентдаги шойи тўқув фабрикасида ишлаб боплаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин у ўз касбининг ўрганишга жиддий қирингани ва малакасини ошириб бориш натижасида ҳозир устоиз ишчилардан бири бўлиб қолди. Ўртоқ Исмолов партия, мизининг навбатдаги съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, смена топшириқ қарини муттасил 150-160 процент қилиб бажаришга эришмоқда. СУРАТДА: чапдан ўнгга ўртоқ М. ИСМОЛОВА, шайра С. АКБАРОВА, та автомат машинасидан фойдаланишнинг ўргатмоқда. А. Тўраев фотоси.

Хитой Халқ Республикаси Медицина фанлари академияси Паразитлар касалликлар институти директорининг ўринбосари Мао Шоу-бай, Ҳиндистон Соғлиқни сақлаш хизмати бош директорининг ўринбосари доктор Чахд, академик К. И. Скряпин, СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси профессор П. Г. Сергеев, Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри Р. С. Соатов, Жапон Соғлиқни сақлаш таъшиқлотининг вакили доктор Маия қабул марсиисидна нутқ сўзладилар.

Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ЎзТАГ).

БЕРЛИНДАГИ СОВЕТ ҚҰШИНЛАРИ
ГАРНИЗОНИ КОМЕНДАНТИНИНГ БАЁНОТИ

ВЕТ ҚҰШИНЛАРИ
АНТИНИНГ БАЁНОТИ

Бирлашган Миллатлар Ташки-
лоти принципларига албатта
риоя қилган ҳолда, гинч ёўл
билан бартараф қилиш ҳақида
музокаралар бошланишга даъват
этилди. Музокаралар деб

Редактор З. И. ЕСЕНБОВ.

О К У Й Б А Ё Н О Т И

БЕЛГРАД КОНФЕРЕНЦИЈАСИ ЁПИЛДИ

Конференция қатнашчилары барча дара ва термоядро синоптонларини таъқиқлаш тўғрисида жумда қисқа вақт ичиде билиш тугади. Декларацияда Германия проблемаси тўғрисида айтиладики, қўшилмаган мамлакатлар «барча мамлафатлар томонларини Германия масаласини ёни Берлин проблемасини хал эгичи учун куш ишлатмаслиқка ёни куш ишлатин билан таъқиқ қилмаслиқка заъят этилади».

«Франция-СССР» жамиятинин
Совет Иттифоқида меҳмон бўл-
турган делегацияси Тошкен-
кели. Шу жамиятининг Сена
парламентидаги комитетининг пре-
зиденти Луи Байо жаноблар
делегацияга бошчилик қилмоқда.
Меҳмонлар республика ҳа-
биян танишмонлар, («ЭТА»

Халат кийган аёл — «ШАРҚ»
Капитан Дабаж — НАВОИЙ номли

Обуна баҳоси: бир йилга-сўм 20 тийин, 6 ойга —3 сўм

КУЧАСИ 26 УЙ

Бедандиқ бунимларининг телефонлари
— 34780. Саноят ва транспорт
шўлол хўжалиғи — 31226. Адабиёт
уёуа юртлири — 34524. Маҳал
ва жатлар — 29005. Сенетарна

ид» ва «Ўзбекистонни Сурх»
наси.

Тошкент паҳри
Нашр. № 211.